

majo dovolj na tem grozovitem prelivanju krvi... Zdaj je dvoje glavna stvar: prvič to, kaj bodejo k tej krivici blaznosti rekle nevtalne države, ki same občutijo na lastnem telesu grozote vojne. Drugače pa — smo mi in naši zavezniki zdaj prisiljeni, da brezobzirno in kot veličastni silobran nadaljujemo vojno, dokler ne bode nasprotnik v obupu izprevidel, da je preslab, razrušiti in raztrgati našo domovino. Kot zmagovalci na vseh bojiščih smo ponudili roko v spravo, samo da rešimo človeštvo te krvave vojne nadloge. Ker sovražnik v svoji blaznosti to roko odklanja, nam ne preostane drugega, nego poiskati si z ojstrino meča svojo pravico!

Primanjkuje nam prostora, da bi hinavski odgovor entente, kakor ga prinaša „Agence Havas“, dobesedno objavili. Pravo oficijelno besedilo itak še ni znano. Kadar pride to v roke naših diplomatov, bode šele mogoče, izpoznati in zavreči vse nasprotnike trditve. Na vsak način pa je že zdaj dokazano, da smo mi napadeni in da se le branimo, da smo mi v resnici miroljubni, da pa se seveda od jelekne družbe sovražnikov ne pustimo zahrbtno umoriti!

Severne države za mir.

Svedska, norveška in danska vlada so sporazumno izročile vsem vojnojočim se državam noto, v kateri se pridružujejo ameriški noti. Glasi se tako-le:

Z najživahnnejšim interesom je kraljevska vlada izvedela o predlogih, ki jih je napravil predsednik Združenih držav Amerike v svrhu, da olajša odredbe za uresničenje trajnega miru. Kolikor tudi ostaja kr. vlada pripravljena, preprečiti vsako vmešanje, ki bi ranilo opravičena čutila, bi vendar svojo dolžnost napram lastnemu ljudstvu in človeštvu v splošnem zanemarjala, ako ne bi izrazila svoje najglobljeje simpatije za vse prizadevanje, ki bi k temu pomagalo, postaviti cilj napredujočemu nabiranju žalosti in izgub moralne ter materijalne nature. Ina upanje, da bode inicijativa predsednika Wilsona vodila do uspeha, vrednega visokega mišljenja, od katerega se je pustil voditi.

Odgovor Avstro-Ogrske severnim državam.

K.-B. Dunaj, 1. januarja. Po ministru zunanjih del zastopnikom Švedske, Danske in Norveške na njihovo mirovno noto dne 31. decembra dani odgovor se glasi:

Čast mi je bila dobiti noto z dne 29., s katero ste izvolili, me obvestiti o interesu in sočutju Vaše vlade na zadnjem koraku prezidenta Združenih držav v svrhu zagotovitve trajnega miru in o upanju Vaše vlade, da bo inicijativa gospoda Wilsona imela uspeh, ki bo vreden vzvišenega mišljenja, ki ga je vodilo. C. in k. vlada je v prijetnem položaju konstatirati, da soglasja njenim naziranjem z onim Vaše vlade in da je v svojem, dne 27. m. m. izrečenim odgovorom napravila simpatičen sprejem nasvetu prezidenta Združenih držav ameriških, čigar veledušne nagibe uvaža. Z zadovoljstvom gleda torej c. in k. vlada na podporo, ki jo je kraljevska vlada švedska (danaka, norveška) naklonila Wilsonu inicijativi. Proseč, da izvolite o tem obvestiti svojo vlado, porabljam to priliko itd.

Izpred sodišča.

14-letni požigalec.

Celje, 23. decembra. Komaj 14-letni Ignac Murko iz Podplata pri Rogatcu je bil obdožen, da je pri svoji lastni materisti trikrat zažgal. Dne 21. julija pogorela je vinogradniška hiša, dne 16. avgusta pa svinjak. Dne 22. avgusta nastal je v stanovanjski hiši požar, ki je deloma podstrešje uničil; dne 25. avgusta pa je zopetni požar vpepelil hlev in gospodarsko poslopje z vso krmo in gospodarskim orodjem. Škoda znaša okroglo 10.000 kron. Začetkoma se je sumilo, da so tuji postopaki zažigali. Končno pa je padel sum na obtoženca. Mladi zločinec je orožnikom svoje požige takoj priznal.

Pravi, da je zaradi tega zažigal, ker je njegova sestra slabo z njim ravnila. Deček je bil že od nekdaj hudoben, lažljiv in len. Sodnija ga je obsodila na 4½ leta težke ječe.

Obsojeni milijonar.

Zombor, 23. decembra. V Baji stanujoči graščak in mlinski lastnik Juri Tomanovič prišel je v kazensko preiskavo, ker se je v njegovem imenu vedno cesarske naredbe preziralo. Dognalo se je, da se je v tem imenu vršila prosta kupčija z moko in da je Tomanovič moko za 100% nad najvišjo ceno prodajal. Med razpravo oglašilo se je mnogo razbremenilnih prič. Posamezni so so zagovarjali in so bili kaznovani, tako ekonom Ludovik Pollak na 30 dni zapora, neki Geza Pollack na 300 kron globe itd. Dva denarna zavoda v Baji in 70 prebivalcev je bilo v razpravi hudo razkrinkanih. Tomanovič, ki je milijonar (!), bil je obsojen na 3 mesece ječe in 5000 kron denarne globe.

Tatovi na kolodvoru v Zagrebu.

Zagreb, 30. decembra. Gjuro Kuhar in več njegovih tovarišev so se imeli pred sodnijo zagovarjati. Kakor svoj čas poročamo, so skozi tri mesece iz železniških tovornih vozov, v katere so vlomili, tobak, cigare, sladkor, kavo, milo itd. krađli. Prizadeli so škode za več tisoč kron. Na obtožni klopi sedela sta tudi neki Bratanič in njegova žena, ki sta ukradene stvari skrivala in prodajala. Od obtožencev so bili trije obsojeni vsak na 2 leti težke ječe, dva druga pa vsak na tri mesece zapora. Ostali obtoženci so bili oproščeni.

Beg Rumunov.

Z ozirom na uradna poročila prinašamo zemljevid, ki kaže zlasti obsejne rusko-rumunske pokrajine. Premagana, razbita, demoralizirana in demorganizirana rumunska armada,

ki jo tudi ruske pomožne sile v svojem umikanju niso zamogle zadržati, beži pred avstro-ogrskimi in nemškimi zmagovalci proti besarabski meji, da bi pri „mamiči Rusiji“ našla zavetila. Zalostna usoda, — ali zaslužena usoda izdajalca!

Stojanišči so proti bolečinam in prehladjenju posebno občutljivi. Treba je torej, da se ima še za pomirjen, vedno pri domu zanesljivo, bolečine odpravljajoče sredstvo. To je jako lahko močilo, ker se Fellerjev staroznan bolečine odpravljajoči rastlinski esenci fluid z zn. „Ela-fluid“ 12 steklenic povzroči franco za 6 K (predvojna cena) dobi. To dobro domače sredstvo sloti izborno proti raznim bolečinam in za negovanje trupla. Njegov blagodejni učinek se je od mnogih zdravnikov preskušil in javno potrdil. Tudi predstoji dokazljivo več kot 100.000 zahvalnih pism. „Ela-fluid“ naroč se edino pristnega od apotekarja K. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško). Kdor trpi na prebavnih težavah, zameri narodni obemni tudi Fellerjevo prebavo pospešujoče, mlo odvajajoče Rihabarsko-kroglice z zn. „Ela-kroglice“. 6 kroglic stane franco samo 4 K 40 vin. 12 kroglic franco 6 K 40 vin. Izborno ime vlijavo pa tudi vsi drugi Ela-preparati in opozarjamo se na krasno sredstvo zoper kurja ošena. Fellerjev turistični flajter z zn. „Ela“ v kartonu po 1 K in po 2 K. Hvali se proti migreni Fellerjev Mentolni črtik z zn. „Ela“, 1 karton 1 krono. (b)

Vojni dogodki leta 1916.

Tretjič smo doživeli novo leto v vojni, v tej nezasišani in nepričakovani vojni, ki

nam je naravnost uganka. Kajti kdo na božjem svetu bi mogel misliti, da bi trajalo tako grozovito prelivanje gorke človeške krvi tako dolgo, toliko dni in tednov in mesecev in zdaj celo let? ... Pa kaj bi se zdaj s temi misli glave razbijali! Doživeli smo zgodovinski čas, ki ni bil nikjer zapisan in mišljen, ki pa je prišel, kakor nevihta, kakor huda ura, brez vprašanja... V zavesti, da mi vsi to grozovito vojno nismo zakrivali, da smo le figure v tragediji človečanstva, praznovali smo letos — brez belega kruha in blagoslovljenih pečenk, — božične praznike in novo leto. Najbolj pa nas je dvignila ob novem letu zavest, da orožje naših vbranih vojakov in ono naših zvestih zaveznikov ni bilo premagano. Tudi preteklo leto nam je prineslo le zmago za zmago, čeprav seveda proti celemu svetu sovražnikov nismo zamogli izsiliti konečno odločitev. Sovražniki se branijo v svoji krvavi blaznosti še vedno zaželenega miru, kakor da bi pričakovali vražjo pomoč za svojo tiransko zmago. Ali polagoma bodejo morali čutiti, da je naša in naših zaveznikov pravica nepremagljiva, da gremo mi naprej in ne oni, da vsako podaljšanje te vojne torej nam koristi, sovražnikom pa škoduje...

V naslednjem hočemo nasteti poglobitve in najvažnejše vojne dogodke preteklega leta 1916. Posameznosti zaradi pomanjkanja prostora seveda ne moremo navajati.

Začetkom l. 1916 bili so se hudi boji med Avstrijci in Rusi na vzhodno-gališki fronti, pri katerih sovražnik ni zamogel nobenega aspeta doseči. — Dne 5. januarja so sprejeli Angličani postavo o splošni vojni dolžnosti, da bi na tej podlagi nas in naše zaveznike premagali. — Dne 9. januarja prepodili so Turki združene Angličane in Francoze iz Sodd-il-hara; s tem je bil polotok Gallipoli popolnoma od sovražnika očiščen; vso dardanelsko podjetje sovražnikov je bilo torej samostojno končano. — Isti dan izgubila je Anglija vsled neke mine bojni parnik „Edvard VII“. — Dva dni pozneje zavzele so naše in rumunske čete skalo Lovčen, ki se je je smatralo vedno za nepremagljivo. Par dni pozneje so prišli naši vojaki že v črnogorsko prestolico Cetinje. Kralj Nikita, zvit lisjak, ponudil je dne 17. januarja mir in je sprejel brezpogojno odločitev orojca. S tem je sam svojo osebo spravil na varno. Naši vojaki pa so vdrli v Albanijo in so dne 24. januarja zasedli Skutari.

Dne 2. februarja dospel je od nemške pomožne križarke „Möwe“ zavzeti angleški parnik „Appam“ z mostvom in pasažirji sedmih potopljenih angleških parnikov v ameriško pristanišče Newport-News. — Isti dan je bil namesto odstopivšega Goremynka za ruskega ministerskega predsednika Stürmer imenovan. — Dne 4. februarja je prišla vest, da je bil uničen nemški pomorski letalni stroj „L 19“. Angleški parnik „King Stephen“ je prišel blizu, ali mostvo je pustilo nemške vojake raje v morju poginiti, nego bi jih rešilo. — Dne 16. februarja prišli so Rusi v od turške posadke zapuščenno trdnjavo Erzerum. — Dne 22. februarja pa so pričeli velikanski boji za Verdun; pačerska utrdba Douaumont bila je od Nemcev dne 26. zavzeta; vjelo se je mnogo nad 10.000 francoskih vojakov. — Dan pozneje vzele so avstro-ograke čete albansko prestolico Durazzo. Vjeti pri Verdunu pa so presegali ob koncu meseca število 16.000.

Dne 4. marca pripeljala je nemška pomožna križarka „Möwe“ po večmesečnem uspešnem križanju v svoje domovinsko pristanišče; pripeljala je seboj poleg mnogostvilnih vjetih tudi zlata za en milijon mark. — Dne 12. marca znašalo je število vjetih Francozov pri Verdunu že več kot 26.000 mož. — Dne 15. marca odstopil je veleadmiral v. Tirpitz; na njegovo mesto je stopil v nemškem mornariškem uradu admiral v. Capelle. — Dne 21. marca pa je pričela velika ruska ofenziva proti fronti v pokrajini jezera Narocz; prinesla ni sovražniku niti najmanjšega dobička, pač pa naravnost ogromne krvave in druge izgube.